

Vaalan kunta

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
PL 86
90101 Oulu

Vaalan kunnan lausunto Petäjäskoski–Nuojuankangas voimajohtohankkeen YVA-selostuksesta

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on pyytänyt Vaalan kunnan lausuntoa Fingrid Oyj:n Petäjäskoski–Nuojuankangas 400+110 kilovoltin voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta (YVA-selostuksesta). Lausuntoa on pyydetty 19.11.2021 mennessä. YVA-selostus on ollut 6.10. alkaen nähtävillä verkossa osoitteessa <http://www.ymparisto.fi/petajaskosken400kvvoimajohtohankeYVA>.

Fingrid perustelee hankkeen merkittävyyttä sähkönsiirtokapasiteetin kasvattamistarpeella ja energiatehokkuuden parantamisella. Aineiston mukaan tuulivoiman määrä Suomessa kasvaa lähivuosina noin 1000 MW vuodessa, eivätkä nyt olemassa ja rakenteilla olevat kantaverkkoyhteydet tule riittämään tuotetun sähkön siirtämiseen Etelä-Suomen kulutuskohdeisiin. Vuoden 2025–2030 tilanteessa uudella voimajohdolla saavutetaan vuodessa noin 54 GWh säästö sähkön siirrossa tapahtuvien häviöiden pienentymisen myötä. Hanke on kokoluokaltaan merkittävä – linjan pituus on noin 210–250 km, josta uutta maastokäytävää on noin 110–150 km. Hanke liittyy Nuojuankoskella ns. Järvilinjahankkeeseen, jonka eteläinen päätepiste on Joroisilla.

Alustavassa johtoreittisuunnittelussa on tarkasteltu mahdollisuudet hyödyntää kantaverkon nykyisiä voimajohtoja tämän voimajohdon päätepuoleiden välillä. Hankkeessa niin sanottuina sidottuina pisteinä ovat Petäjäskoski Rovaniemellä ja Nuojuankangas Vaalassa sekä suunnilleen puoliväliin sijoittuva Hervä, johon suunnitellaan uutta sähköasemaa. Suunnitteilla olevan voimajohdon tulee kytkeytyä Hervän sähköasemaan sähkön-siirtokapasiteetin turvaamiseksi.

Nuojuankankaalta ei nykyisin suuntaudu voimajohtoja pohjoiseen. Uuden voimajohdon sijoittaminen Nuojuan ja Muhoksen Pyhänselän välille nykyisten voimajohtojen rinnalle hylättiin jatkosuunnittelusta muun maankäytön takia (muun muassa asutus). Aiemmin voima-johtohankkeen Pyhänselkä-Keminmaa YVA-menettelyssä on tarkasteltu niin ikään vaihtoehtoisia reittejä. Johtopäätös oli, että Oulun alueelta ei löydetty toteuttamiskelpoista, nykyisten voimajohtojen rinnalle sijoittuvaa vaihtoehtoa. Näistä syistä nyt tarkasteltavan hankkeen voimajohtoreittivaihtoehdot sijoittuvat Vaalan Nuojuankankaan ja Oulun Hervan välillä uuteen maastokäytävään.

Vaalan kunnan alueelle sijoittuva voimajohdon osa sijoittuu alueelle, jolle ei ole suunnitteilla kaavallista maankäytön kehittämistä eikä alueella ole suuria maankäytön paineita haja-asutuksen osalta.

Vaikutusten arviointi on esitetty selostuksen lisäksi myös havainnollistavilla kartoilla. Kartoille on nostettu Vaalan kunnan alueelta kolme kohdetta, joihin hankkeella saattaa olla negatiivisia vaikutuksia. Kohteet ovat valtakunnallisesti arvokkaisiin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin kuuluva Nuojuan voimalaitosalue (vähäinen vaikutus), puro P25 / Karjalanojan yläosa (vähäinen vaikutus) ja Syrjävaaran lähde M107 (kohtalainen kielteinen vaikutus). Vaikutukset on arvioitu lisäksi Syrjävaaran pohjavesialueen, Karjalanojan alaosan ja valtakunnallisiin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin kuuluvan Lamminahon talonpoikaistilan osalta, mutta arvioinnin mukaan hankkeesta ei aiheudu näihin kohteisiin vaikutuksia.

Lausunto

Vaalan kunta katsoo, että YVA-selostus on laadittu Vaalan kunnan alueelle kohdistuvien vaikutusten osalta kattavasti.

YVA-selostuksen kohdassa 7.6.1. on esitetty hankealueelle sijoittuvat kuntien kaavat. Luettelosta puuttuu syksyllä 2021 lainvoiman saanut Vaalan tuulivoimayleiskaava. **Vaalan kunnan tuulivoimayleiskaava tulisi mainita kuntakaavojen luettelossa.** Tuulivoimayleiskaavassa on esitetty tuulivoiman tuotantoon soveltuvien alueiden lisäksi voimajohdot. Uusien voimajohtojen osalta kaavassa on esitetty ainoastaan Nuojuankankaalta itään suuntautuva 110 kV voimajohto, joka liittyy Vaalan itäosien tuulivoimahankkeisiin ja Kainuun maakuntakaavassa Paltamon ja Puolangan alueelle osoitettuihin tuulivoima-alueisiin. Tuulivoimayleiskaavan kaavaselostuksessa on lisäksi mainittu Pyhänselkä–Nuojuu voimajohtohanke sekä ns. Järvilinjan voimajohtohanke.

Maisemallisesti johtohanke sijoittuu Vaalan kunnan alueella uuteen johtokäytävään. Voimajohtolinjaa ei ole esitetty Vaalan tuulivoimayleiskaavassa eikä Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavassa. Vaalan kunnan näkökulmasta hankkeen vaikutukset on kuitenkin asianmukaisesti selvitetty ympäristövaikutusten arvioinnissa.

Vaalan kunta
Miira Raiskila
Kunnanjohtaja